

Bestuurlijke samenvatting Watertakenplan Fluvius 2016-2021; Specificatie Steenwijkerland

1 Inleiding

Het watertakenplan kent een hoofdrapport en specificaties per gemeente. In het hoofdrapport is een visie beschreven op de samenwerking binnen Fluvius en hoe deze kan bijdragen aan een betaalbare, duurzame en toekomstbestendige afvalwaterketen. Het hoofdrapport is een gezamenlijk document, dat de zes gemeenten en het waterschap verbindt. In de specificatie worden de gemeentelijke watertaken van Steenwijkerland verder uitgewerkt. Het is tevens de invulling van de wettelijke zorgplicht en voldoet daarmee aan de eisen die aan een verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP) worden gesteld.

Het watertakenplan is geldig van 1 januari 2016 tot en met 31 december 2021. Voor 1 januari 2022 dient de gemeenteraad een nieuw watertakenplan vast te stellen.

2 Doelen gemeentelijke watertaken

De gemeentelijke watertaken worden uitgevoerd binnen wettelijke kaders, afspraken en vastgesteld beleid. De vast te stellen doelen bevinden zich binnen deze kaders. De Wet milieubeheer en de Waterwet vormen de voornaamste kaders. Hieruit komen de zorgplichten voort. De belangrijkste kaders en beleidsuitgangspunten zijn:

- De zorgplichten voor de inzameling en transport van stedelijk afvalwater, voor een doelmatige inzameling en verwerking van hemelwateren voor voorkomen/beperken van schade door grondwateroverlast. Deze zorgplichten zijn wettelijk vastgelegd en vormen de belangrijkste basis voor invulling van de gemeentelijke watertaken.
- Het waterakkoord tussen de gemeente en waterschap Reest en Wieden. Hierin zijn al afspraken en uitgangspunten bestuurlijk vastgelegd.
- Afspraken over Inrichting, Beheer en Onderhoud (Kadernotitie IBO) van oppervlaktewater.
- Gebiedsdossiers ter bescherming van bronnen voor de winning van drinkwater.
- Afspraken over de Zoetwatervoorziening Oost-Nederland.

De definitie van de doelen voor de uitvoering van de gemeentelijke watertaken is gebruik gemaakt van de methode van de stichting Rioned. Er zijn vijf doelen gedefinieerd:

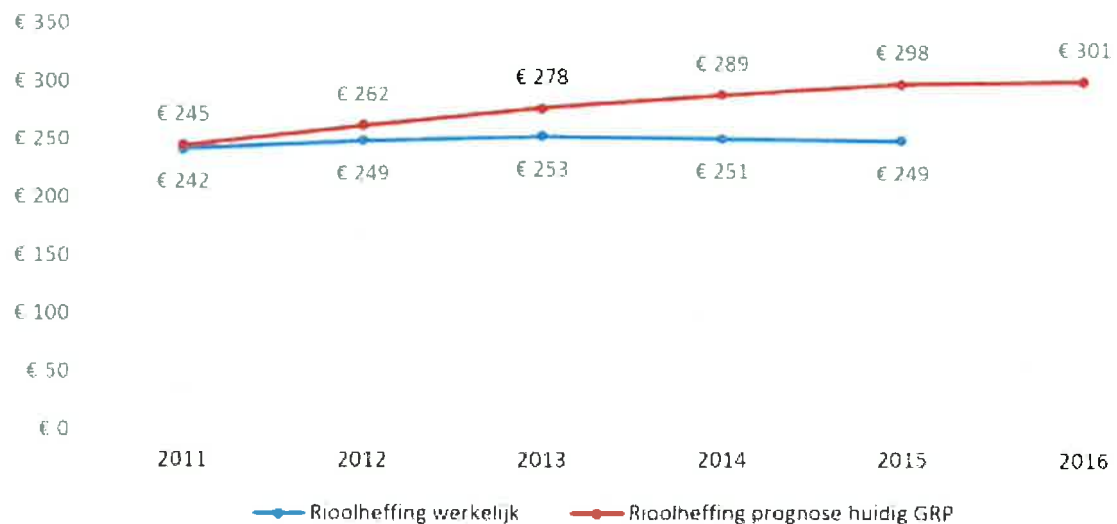
Om te kunnen sturen op deze doelen zijn prestatie-indicatoren uitgewerkt. In bijlage 3 van de specificatie zijn deze uitgebreid uitgewerkt.

3 Evaluatie bestaand beleid

In hoofdstuk 3 wordt een terugblik gegeven op het gevoerde beleid en het beheer van de afvalwaterketen en het oppervlaktewater in de gemeente Steenwijkerland over de planperiode van het vorige GRP. De evaluatie beschrijft in hoeverre de plannen, maatregelen en voornemens uit het vorige GRP zijn gerealiseerd. Daarbij wordt in eerste instantie nagegaan op welke wijze de invulling van de zorgplichten is vormgegeven. Hierop wordt in belangrijke mate voortgebouwd.

De evaluatie strekt zich verder uit tot het dagelijks beheer, de realisatie van verbetermaatregelen en organisatie en personeel.

Tot slot wordt teruggeblikt op de realisatie van het financieel beleid.

Grafiek verloop rioolheffing Steenwijkerland

4 Strategie

In het hoofdstuk strategie wordt de vertaalslag gemaakt van de doelen naar de doelmatige uitvoering van watertaken, maatregelen en projecten. Bij de uitwerking van de strategie wordt het kader weer gevormd door de ketenbenadering. Er is gekeken naar het totaal van waterketen en watersysteem. Hieruit zijn de watertaken van gemeente Steenwijkerland afgeleid.

De strategie wordt gekoppeld aan de realisatie van de doelen uit hoofdstuk 2. Twee doelen richten zich op communicatie, meldingen, klachten en afhandeling hiervan. Het betreft doel 1: 'bescherm de volksgezondheid' en doel 5: 'zorgvuldige dienstverlening'. Het klantcontactcentrum continueert de uitvoering waarbij vakinhoudelijke ondersteuning en uitvoering wordt geleverd door de afdeling Openbare Werken.

De overige drie doelen (Doel 2: Beperk wateroverlast, Doel 3: Beperk hinder en Doel 4: Spaar het milieu) bepalen in grote mate de inzet van menskracht en middelen.

Daartoe worden een aantal strategische keuzen gemaakt:

- Inzet op assetmanagement en een sterke betrokkenheid van inwoners en bedrijven;
- Inzet op versterking van de duurzaamheid;
- Maatregelen afleiden uit de ketenbenadering en de bestuurlijke doelen, daarbij zijn de zorgplichten leidend voor de mate waarin de gemeente haar verantwoordelijkheid invult:

- Aanleg van nieuwe voorzieningen;
- Gegevensbeheer;
- Aansluiting op riolering of IBA;
- Onderhoudswerkzaamheden;
- Kwaliteit van riolering;
- Functioneren van riolering;
- Aanpak knelpunten
- Communicatie;
- Klimaatverandering
- Afkoppelen;
- Overdracht van stedelijk water;
- Zorgplicht grondwater.

Vervolgens zijn de budgetten bepaald om deze strategische keuzen uit te kunnen voeren.

5 Financiën en kostendekkingsplan

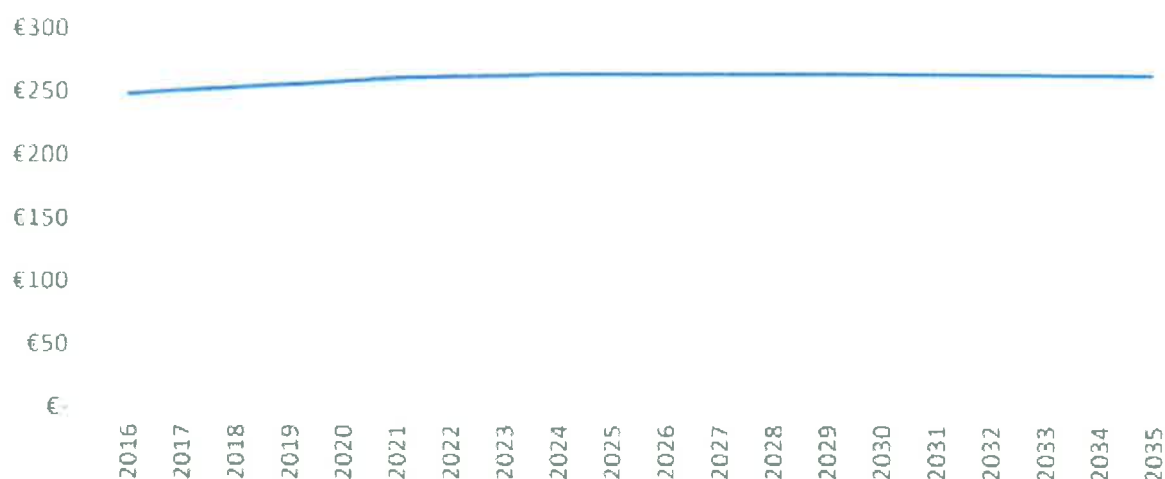
De afgelopen periode is bepaald hoe de gemeentelijke watertaken zo slim mogelijk ingevuld kunnen worden. De doelstelling is om een goede kwaliteit te halen voor maatschappelijk zo laag mogelijke kosten. Alle investeringen zijn gebaseerd op inzicht in kwaliteit en naar prioriteit opgenomen, uiteraard afgestemd met de andere afdelingen om projecten integraal aan te pakken.

Om de hoogte van de rioolheffing te kunnen bepalen zijn afspraken nodig over;

- Invulling van de zorgplichten en doelen;
- De theoretische levensduur van verschillende onderdelen;
- De financieringsmethode.

Hierbij wordt voortgebouwd op eerdere besluiten en vigerende plannen.

De rioolheffingsberekeningen bevat alle verwachte kosten (bestaand en nieuw) en alle variabelen die van invloed zijn op de kostenontwikkeling. Alle kosten en investeringen zijn in het model gebracht en voor een periode van 20 jaar berekend.

Grafiek geprognostiseerd verloop rioolheffing Steenwijkerland

Vanuit het landelijke Bestuursakkoord Water (BAW) zijn regionaal binnen Fluvius afspraken gemaakt over het besparen van kosten, het vergroten van kwaliteit en robuustheid en het versterken van de duurzaamheid. Als regio is de prognose voor het behalen van het gestelde doel in 2020 (structurele besparing van 5,1 miljoen) haalbaar. Door samen te werken worden kosten bespaard, naast de verhoging van kwaliteit en het verminderen van kwetsbaarheid. De eerste kostenbesparing is al direct zichtbaar: het opstellen van dit Watertakenplan.

6 Organisatie

Voor de uitvoering van de gemeentelijke watertaken is een professionele organisatie nodig. Deze organisatie moet voldoende robuust zijn en over voldoende kwaliteit beschikken om de uitvoering van de watertaken efficiënt en doelmatig uit te voeren. De organisatie moet in staat zijn om de doelen zoals geformuleerd in hoofdstuk 2 naar behoren uit te voeren.

Voor de onderbouwing van de benodigde organisatie is gebruik gemaakt van een module uit de Leidraad Riolerings van de stichting RIONED. Deze bevat een theoretische berekening van de benodigde formatie van de binnendienst, afhankelijk van de gemeentegrootte.

Voor het opstellen van een vergelijking is gebruik gemaakt van de opgave van de gemeente van de werkelijke capaciteit. In onderstaande tabel worden deze vergeleken met de theoretische capaciteit.

Vergelijking capaciteiten	Werkelijke fte	Theoretische fte
Steenwijkerland	8,70	8,71

Uit onderzoek door middel van de landelijke BAW monitor blijkt dat de robuustheid van de uitvoering van de gemeentelijke watertaken beperkt is. Een groot aantal verschillende taken wordt door een beperkt aantal medewerkers uitgevoerd. Versterken van de robuustheid (o.a. door samenwerking) is een belangrijk aandachtspunt bij de uitvoering van het watertakenplan.